

B.Com. Semester - 4 (NEP-2020) Examination

March/April-2025

Personal Tax Planning & Management -2 (Major-10)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.-૧ શ્રી નરેન્દ્રભાઈ તા. ૩૧મીમાર્ચ ૨૦૨૪નારોજ પુરાથતા વર્ષ માટેનું નફાનુકસાન ખાતું નીચે પ્રમાણે તૈયાર (૧૦) કર્યું છે.

નફાનુકસાન ખાતું

ઉધાર

જમા

વિગત	રકમ	વિગત	રકમ
સામાન્ય ખર્ચા	60,000	કાયોનફો	6,80,000
ઘાલખાધઅનામત	5,000	વટાવ તથા કમિશન	5,000
ઘાલખાધ	2,000	ઘાલખાધ પરત	16,000
કરવેરાનીજોગવાઈ	70,000	ભાડાની આવક (મકાન)	45,000
આવકવેરો	90,000	પોસ્ટઓફીસ બચતખાતાનું વ્યાજ	3,000
વીમાપ્રીમિયમ	11,000	શેર વેચાણ નફો (નેટ)	1,4000
મોટરકારનો ખર્ચ (ઘસારા સિવાય)	50,000	ચંત્ર વેચાણનો નફો	
સ્ટાફનો પગાર	2,00,000	(ઉપજ રૂ.૨૦,૦૦૦)	1,000
માલઅને સેવા કર	50,000		
કાનૂની ખર્ચ	4,000		
માન્ય ધર્માદા ટ્રસ્ટને દાન	16,000		
ચોખ્ખો નફો	20,6000		
	7,64,000		7,64,000

વધારાની માહિતી નીચે પ્રમાણે છે:

- 1) વીમા પ્રીમિયમ રૂ.4000તબીબી વીમા પ્રીમિયમ તથા રૂ.2,000 જીવન વીમા પ્રીમિયમના છે.
- 2) ઘાલખાધ પરતની રકમ પૈકી 75% રકમ ત્રણ વર્ષ અગાઉ ના મંજૂર કરેલા ઘાલખાધ પૈકીની છે.
- 3) મોટરકારનો 1/2 વપરાશ અંગત હેતુ માટે થાય છે.તા.1-04-2023 રોજ મોટરકારની ઘસારા બાદ કિંમત રૂ.1,50,000 હતી.(ઘસારાનો દર 15%)

આકારણી વર્ષ 2024-25 તેમના ધંધાની કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો તથા કલમ 80 સીહેઠળ કુલ ગ્રોસ આવક માંથી કપાત પાત્ર રકમો અંગે મજરે મળતી કપાત ની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ શ્રી એમ કે ગાંધી જૂનાગઢના એક જાણીતા એડવોકેટ છે. તેઓ પોતાના ચોપડે રોકડ પદ્ધતિ એ રાખે છે તેમના 31-3-2024 ના રોજ પુરા થતા વર્ષની નીચેની માહિતી પૂરીપાડે છે.

આવક જાવક ખાતુ

આવક	રકમ	જાવક	રકમ
બાકી આગળ લાવ્યા	1,12,000	ઓફિસ સાધનો ની ખરીદી	2,40,000
અસીલો પાસે થી ફી :		મોટરકાર ખર્ચા	1,40,000
2021-22	5,000	ઓફિસ ખર્ચા	26,62,000
2022-23	40,000	કર્મચારી પગાર	14,51,000
2023-24	45,60,000	ચુકવેલ આવકવેરો	65,000
અસીલો તરફ થી મળેલ ભેટ	63,000	લોન પર વ્યાજ	11,000
અસીલો પાસેથી લોન	1,50,000	પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	61,500
		લોન પરત કરી	1,50,000
		બાકી આગળ લઈ ગયા	1,49,500
	49,30,000		49,30,000

વધારાની માહિતી

- 1) મોટરકાર પર ઘસારો રૂ. 30,000 ગણવાનો છે
- 2) મોટરકારનો 80% વપરાશ ઓફિસ અને 20% વપરાશ અંગત માટે થઈ.
- 3) રૂ. 60,000 ની ફી મળવાની બાકી છે.
- 4) ઓફિસના સાધનો અંગે 10% ઘસારો માંડી વાળવાનો છે.

આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ની ધંધો કે વ્યવસાયની કરપાત્ર અવાકની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન. ૨ નીચેની આપેલ માહિતી પારથી શ્રી કેશવના આ. વ. 2024-25 ના કરપાત્ર મુડીનફા ની ગણતરી કરો. (૧૦)
નાણાકીય વર્ષ 2023-24 નો સૂચક આંક 348 છે.

ક્રમ	ખરીદી તારીખ	વેચાણ કિંમત	ફેરબદલી ખર્ચ	ખરીદ કિંમત	મિલકત અંગેની માહિતી	ખરીદીના વર્ષ નો સૂચક આંક
1	1-1-1998	55,55,000	55,000	3,10,000	અંગત રહેઠાણ મકાન (એક માત્ર)	100
2	1-6-2015	5,00,000	-----	1,60,000	A લી. ના શેરો	254
3	1-3-2014	3,34,000	4,000	2,65,000	B લી. ના શેરો	220
4	1-9-2005	44,44,000	4,000	14,00,000	ઝવેરાત	117
5	1-1-2023	-----	-----	9,99,000	અંગત રહેઠાણ મકાન (નવું)	

અંગત રહેઠાણનું જૂનું મકાન 15-3-2024ના રોજ વેચેલ છે. વેચેલ અંગત રહેઠાણના મકાન તથા ઝવેરાતની તા. 1/04/2001 ના રોજ બજાર કિંમત અનુક્રમે 12,00,000 તથા 12,50,000 હતી. 1-11-23 ના રોજ બને કંપનીઓના બરોબર વેચેલ શેરો STT ને પાત્ર નથી. તા. 1-4-2001 ના રોજનો સૂચક આંક 100 હતો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ શ્રીમતી પુજા એક ખાનગી કંપનીમાં ચીફ એકાઉન્ટસ ઓફિસર તરીકે સેવાઓ આપે છે.તા.31-03-2024ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ દરમિયાન તેમની આવકની નીચે આપેલી વિગતો પરથી આ. વ. 2024-25 માટે તેમની મૂડી નફાની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

તા.15-06-2023 X લિમિટેડ નાશર -બજારમા નહિ નોંધાયેલ રૂ.1100 શેરો, શેરદીઠ રૂ.800ના ભાવે વેચ્યા છે. (આ અંગે શેરદીઠ રૂ. 3 લેખે દલાલીચૂકવી છે.) વેચેલ શેરોને લગતી વિગત નીચે મુજબ છે.

- 1) તા.15-1-1998ના રોજ 300 મૂળ શેરોની ખરીદી શેર દીઠ રૂ.20 ના ભાવે કરી હતી.
- 2) તા.15-4-2000ના રોજ X લિમિટેડ 2 શેરે 1 શેરના પ્રમાણમાં 600 બોનસ શેરો ફાળવેલા હતા.
- 3) તા.1-4-2001ના રોજ શેરોની વાજબી કિંમત શેરદીઠ રૂ.30 હતી.
- 4) તા. 1-11-2018ના રોજ X લિમિટેડ 2 શેરે 1 શેરના પ્રમાણમાં 450 બોનસ શેરો ફાળવેલા હતા.
- 5) તા. 15-6-2023ના રોજ વેચેલા શેરોમાં 300 મૂળ શહેરો નો, પ્રથમ વખત મળેલ 600 બોનસ શેરોનો અને બીજી વખત મળેલ બોનસ શેરો પૈકીના 200 શહેરોનો સમાવેશ થાય છે.

નાણાંકીય વર્ષ 2023-,'24નો મૂડી નફાના હેતુ માટે નિર્ધારિત સૂચક આંક 348 છે. (વર્ષ 2001-'02નો સૂચક આંક 100 હતો.) વેચેલા શેરો સિક્યુરિટીઝ ટ્રાન્ઝેક્શન ટેકસને પાત્ર નથી.)

પ્રશ્ન. 3 નીચે આપેલ રોકાણોની માહિતી ઉપરથી કરબચત માટેની રકમની ગણતરી કરો. (૧૦)

1) કરદાતાની રૂ.80,000ની જીવન વીમા પોલિસી નું પ્રીમિયમ.	રૂ. 8,000
2) પરણિત પુત્રીની રૂ.15,000ની જીવન વીમા પોલિસીનું પ્રીમિયમ	રૂ. 1,000
3) પત્ની ની રૂ. 50,000 ની પોલિસીનું પ્રીમિયમ.	રૂ. 5,000
4) માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો.	રૂ. 15,000
5) પબ્લિક પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં રોકાણ.	રૂ. 75,000
6) ગુપ વીમા પ્રીમિયમ	રૂ. 1,500
7) N.S.C. ખરીદી.	રૂ. 25000
8) N.S.C. ઉપર જમા થયેલ વ્યાજ	રૂ. 2,000
9) હાઉસિંગ લોનનો હપ્તો	રૂ. 25,000
10) પુત્રની ટ્યુશન ફી.	રૂ. 15,000

અથવા

પ્રશ્ન. 3 શ્રીમંત એક પ્રાઈવેટ હોસ્પિટલમાં Medical Officer છે. એમનો વાર્ષિક પગાર રૂ.10,00,000(દસ લાખ) છે. એમણે પાછલા વર્ષ દરમિયાનની માહિતી નીચેની આપેલ છે.

- 1) જીવનવીમા પ્રીમિયમ. રૂ. 60,000
- 2) માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં. રૂ. 50,000
- 3) અમાન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં. રૂ. 10,000
- 4) L.I.C.ની વર્ષોસન પોલિસીમાં રૂ. 20,000
- 5) નેશનલ પેન્શન સ્કીમમાં રૂ. 30,000
- 6) અટલ પેન્શન યોજનામાં રૂ. 20,000 ભર્યો છે.
- 7) માલિકે નેશનલ પેન્શન યોજનામાં રૂ. 30,000 ભરેલ છે.

શ્રી મંતની રોકાણ સંબંધી કર બચત માટેની રકમ શોધો.

પ્રશ્ન. ૪ ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)

- 1) મૂળમાંથી કરવસૂલાત (TCS)
- 2) રીફંડ

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ ટ્રેકનોંધ લખો.

1) આવકવેરા અધિકારી

2) સમાધાન પંચ(સેટલમેન્ટ) કમિશન

પ્રશ્ન. ૫ ચૂકવવાપાત્ર અને વસૂલાત પાત્ર વ્યાજ અંગે નોંધ લખો.

(૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન. ૫ મૂડી નફો એટલે શું? મૂડી નફાની ગણતરી અને તેના પર આવકવેરાની જોગવાઈ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que. 1 shreeNarendrbhai has prepared the following profit and loss accounts for the year ending 31st March 2024. (10)

Profit and loss a/c

Dr.		Cr.	
Particular	Rs.	Particular	Rs.
To General expenses	60,000	By gross profit	6,80,000
To bad-debts reserve	5,000	By discount and commission	5,000
To Bad-bebts	2,000	By bad-bebtsrecoveredmedi	16,000
To Provisions for tax	70,000	by rent income (house)	45,000
To income tax	90,000	By interest on post office	
To insurance premiums	11,000	savings account	3,000
To Motor car expenses		By profit on sale of shares (net)	14,000
(expect depreciation)	50,000	Profit on sales of machinery	
To staff salary	2,00,000	(sold for Rs. 20000)	1,000
To GST	50,000		
To legal charges	4,000		
To donation to approved-charitable			
trust.	16,000		
To net profits	2,06,000		
	7,64,000		7,64,000

Additional information

- 1) Insurance premiums include Rs. 4,000 bring medi-claim insurance And Rs. 2,000 being life insurance premiums.
- 2) 75% of the amount of bad debts recovered relates to the amount of bad debts not allowed before three years.
- 3) ½ use of motor-car is for personal purposes and the written down value of car as on 1/04/2023 was Rs. 1,50,000 (depreciation rate 15%).

Compute his total taxable income for the assessment year 2024-25 and also determine the deduction U/s 80C based on qualifying amount.

OR

Que. 1 Shree M.K Gandhi junagadh a well advocate is maintaining his accounts on cash basis. He furnidhes the following information for the year ended 31st march 2024.

Receipt and payment A/c

Receipts	Rs.	Payment	Rs.
To balance b/d	1,12,000	By purchase of office equipments	2,40,000
To professional fees :		By motor car exp.	1,40,000
2021-22	5,000	By office expenses	26,62,000
2022-23	40,000	By staff salaries	14,51,000
2023-24	45,60,000	By income tax paid	65,000
To gifts from clients	63,000	By interest on loan	11,000
To loan from clients	1,50,000	By refund of loan	1,50,000
		By contribution of P. F	61,500
		By balance c/f	1,49,500
	49,30,000		49,30,000

Additional information

- 1) Allowable depreciation on motor car is Rs. 30,000.
- 2) 80% motor-car office use and 20% motor car is for personal use.
- 3) Outstanding fees amount to Rs. 60,000.
- 4) Calculate 10% depreciation on office equipments.

Compute taxable income business or profession for the assessment year 2024-25.

- Que. 2 Compute the capital gains chargeable to tax of Shree Keshav from the following details for the A.Y. 2024-25 the cost inflation index of financial year 2023-24 is 348 (10)

Sr. No	Date of purchase	Selling price	Transfer charges	Purchase Price	Particular of assets	Index of purchasing year
1.	1-1-1998	55,55,000	55,000	3,10,000	Only self-occupied house	100
2.	1-6-2015	5,00,000	-----	1,60,000	Share of A Ltd.	254
3.	1-3-2014	3,34,000	4,000	2,65,000	Share of B Ltd.	220
4.	1-9-2005	44,44,000	4,000	14,00,000	Jewellery	117
5.	1-1-2023	-----	-----	9,99,000	Residential house for self-occupation (new)	

He had sold old-occupied houses on 15-3-2024. On 1-4-2001 the fair market value of self-occupied house and jewellery were 12,00,000 and Rs. 12,50,000 respectively. Share of both companies sold directly on 1-11-2023 were not subject to securities transaction tax (SIT). CIF as on 1-4-2001 was 100.

OR

- Que. 2 Smt. Pooja is serving as Chief Accounts Officer in a private company. Calculate her capital gains taxable income for the year 2024-25 from the following details of her income during the year ending 31-03-2024:

On 15-6-2023, X Limited, unlisted shares of Rs. 1100 were sold at a price of Rs. 800 per share. (A brokerage of Rs. 3 per share has been paid in this regard.) The details regarding the shares sold are as follows.

- 1) On 15-1-1998, 300 shares were purchased at a price of Rs. 20 per share.
- 2) On 15-4-2000, X Limited allotted 600 bonus shares in the ratio of 1 share for 2 shares.
- 3) On 1-4-2001, the fair value of the shares was Rs. 30 per share.
- 4) On 1-11-2018, X Limited allotted 450 bonus shares in the ratio of 2 shares for 1 share.
- 5) The shares sold on 15-6-2023 include 300 shares, 600 bonus shares received for the first time and 200 bonus shares received for the second time.

The index figure for capital gains purposes for the financial year 2023-24 is 348. (The index figure for the year 2001-02 was 100.) Share securities sold are not eligible for transaction tax.)

- Que. 3 Calculate the amount of tax savings from the following investment information. (10)

- 1) Rs. 80,000 life insurance policy of taxpayer of its Premium of Rs. 8000
- 2) Rs. 15,000. Life insurance policy of married daughter it's Premium of Rs. 1,000
- 3) Rs. 50,000. Policy of wife it's Premium of Rs. 5,000
- 4) Contribution to approved provident fund. Rs. 15,000
- 5) Investment in Public Provident Fund. Rs. 75,000
- 6) Group insurance premium Rs. 1,500
- 7) Purchase of N.S.C. Rs. 25000
- 8) Interest accrued on N.S.C. Rs. 2,000
- 9) Housing loan installment Rs. 25,000
- 10) Tuition fee of son. Rs.15,000.

OR

- Que. 3 Shrimant is a Medical Officer in a private hospital. His annual salary is Rs. 10,00,000 (ten lakh). During the last year, he invested

- 1) Life insurance premium. Rs. 60,000
- 2) In approved provident fund. Rs. 50,000
- 3) In non-approved provident fund. Rs. 10,000
- 4) In annuity policy of L.I.C. Rs. 20,000
- 5) In National Pension Scheme Rs. 30,000

6) In Atal Pension Yojana Rs. 20,000.

7) The employer has invested Rs. 30,000 in National Pension Yojana.

Find the amount of tax savings of Shrimant on investment.

Que. 4 Write a short note. (10)

1) Tax Collection at Source (TCS)

2) Refund

OR

Que. 4 Write a short note.

1) Income Tax Officer

2) Settlement Commission

Que. 5 Write a note on interest payable and recoverable. (10)

OR

Que. 5 What is capital gain? Explain the calculation of capital gain and the income tax provisions on it.
